

Freja Cæcilie Petri Bondgaards prædiken 15. søndag efter trinitatis

Taler

Freja Cæcilie Petri Bondgaard
Præst

Dato

13. september 2026

Sted

Store Magleby Kirke, Dragør

Omstændigheder

Prædikentekst

Lukasevangeliet kapitel 10, vers 38-42

1 Mange af jer, der sidder her i dag har sikkert set Christoffer Nolans storfilm
"Odyseen". I hvert fald slog filmen rekorder verden over - og herhjemme - som
årets mest indtjenende biograffilm i sin åbningsweekend.

5 Hvis I endnu ikke har fået den set, har I selvfølgelig læst eposset på oldgræsk -

og vil vide, at gæstfriheden - på græsk Xenia - er et helt centralt tema.

Mange gange fremhæves gæstfriheden som en guddommelig lov, fordi man
10 aldrig kan vide om gæsten er sendt af guderne, eller selv er en gud - forklædt som
hjemløs.

At tilbyde mad og husly er ikke kun god opførsel, men en naturlig og hellig
pligt.

15

I den her episode fra Jesus' liv, som Lukas beretter om, kan man sige, at Martha
modtager Jesus med en upåklagelig Xenia - altså gæstfrihed.

Hun begynder straks at sørge for ham som en god værtinde. Vi må forestille os,
20 at hun laver mad, anretter og gør fint. Hun står på pinde for at Jesus bliver
sørget godt for og kan føle sig hjemme.

Derfor provokerer det hende også sådan, at hendes søster bare dovent har smidt
sig ved Jesu fødder. Hvorfor løfter hun ikke en finger?

25

"Sig dog til hende, at hun skal hjælpe mig." - siger Martha til Jesus.

Man ser to vidt forskellige søstre for sig.

- 30 Selvom Bibelen ikke nævner noget om deres søskenderækkefølge, kan jeg ikke lade være med at forestille mig en storesøster og en lillesøster.

- Et ordensmenneske med overblik og styr på sagerne og så en lillesøster, der er et rigtigt rodehoved, og som måske også har taget sig friheden til at være lidt mere flyvsk og fri end sin ældre søster.
- 35

Da jeg sad og læste fortællingen, dukkede de to søstre her op for mit indre blik som nutidige skikkelser.

- 40 Martha som den disciplinerede medicinstuderende, der får gode karakterer, og som kommer svedende hjem fra sin obligatoriske løbetur i sit moderigtige, tætsiddende Planet Nusa-træningstøj, inden hun blander en proteindrik og tilbereder et måltid, der perfekt balancerer reglerne fra Den Officelle Kostrådscirkel - det, der dengang jeg var barn bare hed Kostpyramiden.

- 45 Hun planlægger fester og brunches, for hun er vellidt og socialt intelligent.

- Alt i mens, den unge Martha planlægger sit liv ned til mindste detalje og lever, som om hun allerede har besluttet, hvordan tilværelsen skal se ud om 5, 10 og 20 år, sidder Maria på sit værelse.
- 50

- Hun lytter til gamle plader: Suicide, Velvet Underground og Tom Waits. Måske Bach og Bartok. Hun læser. Filosofi, litteratur og i Bibelen. Hun ved godt, at hun til tider kan være temmelig egoistisk, rodet, irriterende - have lidt for høje tanker om sig selv. Hun gad også godt være bedre til at tilgive.
- 55

Fordi hun har gjort sig den erkendelse, er hun allerede kommet langt. Hun er søgende - efter en slags åbenbaring - noget, der kan frigøre hende fra sig selv.

- 60 Eller nej. Måske ikke frigøre - men snarere noget, der kan lære hende at tage sig selv på sig.

Noget der kan gøre hende til ansvarshavende redaktør i eget liv - som Søren Kirkegaard kalder det.

For hun har lyst til at tage ansvar og forpligtige sig på tilværelsen og andre mennesker.

- 70 Men hun ved også godt, at sandheden om verden og det gode liv, ikke bor i hende selv, men ligger uden for hende selv. Derfor er hun åben og lydhør.

Det er hendes syndserkendelse, der får Maria til at lægge sig ved Jesu fødder - for at høre, hvad han har at sige.

75

Den bibelske Maria - kan let for det menneskelige blik at se - komme til at forekomme en smule mere egoistisk end Martha.

- 80 Men man kunne man også spørge om hun trods sine måske åbenlyse brister - ikke alligevel har en fantastisk evne til nærvær og hengivenhed?

Uanset hvad må det have føltes som en kold klud i ansigtet på Martha, når hun får at vide af Jesus, at det er hendes dovne søster, der "har valgt den gode del".

- 85 For Maria er ikke noget bedre menneske end Martha. Overhovedet. Og det er heller ikke pointen.

Pointen er, at Maria har forstået noget, som Martha ikke har forstået.

- 90 Marthas gæstfrihed er god.

Men nu hvor Jesus har meldt sin ankomst, er der alligevel noget andet på spil.

Nemlig nåde. Og den kan man kun modtage.

95

Maria har forstået, at det ikke er dem - søstrene, der har noget at servere.

Det er Jesus, der er den sande vært.

- 100 Det er ham, der er Guds Ord.

Det er ham, der som den eneste i verden kan blive ved med at give og give og give - uden at blive udtømt af det, - der har noget at give til søstrene.

105

Ikke omvendt.

Jesus ser, at Martha er urolig og stresset, og han ser, at hendes lyst til at præstere får hende til at lukke sig om sig selv, så hun ikke formår at være til stede.

110

Det er der nok mange af os, der kan genkende.

115

For her - placeret midt i den moderne tilværelses hamsterhjul - hvor arbejdet efterhånden er blevet gjort til vores primære kilde til mening, kan livet indimellem føles som én lang og hård præstation af gøremål, der bare skal tages en bid af hver dag - for at holde kaosset nede.

120

Sat i den virkelighed foregøgles vi let til at tro, at vi er, hvad vi skaber, og så kommer vi alt for let til at tro på, at menneskelivet faktisk kan måles ud fra den ydre vækst, vi skaber.

125

Og det er selvom, vi alle sammen godt ved, at den indre vækst er den egentlige værdifulde, og at vi er langt mere end det overskud, vi skaber gennem vores arbejde.

Derfor tjener Maria-figuren en så afgørende rolle, fordi hun viser os, at det allervigtigste vi kan gøre - er at lytte og tage imod.

130

Måske sætter det noget andet by stand-by. Måske pryder det ikke CV'et.

Men hvad skulle dog alligevel være vigtigere end at tage os tid til nærvær. At passe det syge menneske - lytte til barnet, når det fryder sig eller græder - eller sidde ved det døendes menneske sengekant og holde dets hånd.

135

Faktisk er det dét, Maria gør, når hun slænger sig ved Jesu fødder.

Hun ved, at hun ikke er centrum i sin egen fortælling, og hun ved, at hun ikke er Gud i verden.

140

Hun har forstået, det som Jesus gerne vil sige til Martha:

“Sænk du blot skuldrene mit kære barn. Det er mig, der inviterer ind i glæden og

145 friheden. Du behøver ikke skabe alting selv. Livet er allerede skabt. Verden står
åben; du behøver bare træde ind i det og sige ja”.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

150 **Kildetype**

Digitalt manuskript

Tags

15. søndag efter trinitatis, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

155 <https://www.dansketaler.dk/tale/freja-caecilie-petri-bondgaards-praediken-15-sondag-efter-trinitatis>

160

165

170

175

180